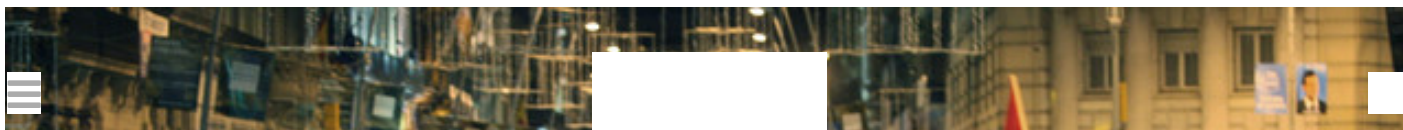

L'ENSENYAMENT SUPERIOR A CATALUNYA

OPINIÓ

La universitat, com el 'Titanic'

Joan Ridao

El Govern català vol liquidar a mitjà termini la funció pública universitària i liberalitzar-la al pitjor estil 'neoon'

7

Dilluns, 05/06/2017 | Actualitzat el 06/06/2017 a les 16:17 CEST

Fa poc, un baròmetre del CEO i un estudi de l'Oficina Antifrau van revelar que les universitats catalanes són les institucions més ben valorades per la societat catalana. Periòdicament, apareixen rànquings (Xangai, Times Higher Education) que situen les universitats catalanes com les millors de l'Estat, però lluny de les primeres posicions mundials. Als nostres governants els falta temps per felicitar-se públicament, però el cert és que es tracta d'un miratge perquè això és el producte de les publicacions i les recerques iniciades ja fa anys. Vivim de rendes.

El gran problema és que, com van posar en relleu els rectors de la UB, la UAB i la UPC fa uns dies, les universitats continuen sent les grans oblidades. Això explica que hagin perdut la centralitat social de fa uns anys i que hagin deixat de ser l'àgora del debat ciutadà com en els anys de la Transició. El problema de la manca alarmant de finançament ha portat a un progressiu envelliment d'edificis, equipaments, maquinari o biblioteques. Un sol exemple: la Generalitat aportava el 2010-2011 entre 20 i 22 milions per al manteniment d'instal·lacions i ara n'hi aporta un i mig. El risc de fossilització és real.

ADVERTISING

Ara bé, el problema no és només la migradesa de recursos pressupostaris, deguda a la crisi o no. El problema arrenca de la profunda desconfiança dels successius governs envers la universitat pública. La voluntat de l'Executiu actual, gens dissimulada d'altra banda, és la de liquidar a mig termini la funció pública universitària i de liberalitzar-la al pitjor estil neocon, emmirallant-se en el sistema americà, amb el pretext d'acabar amb l'endogàmia, fomentar la mobilitat i atraure talent internacional. Això ha portat a eliminar la promoció dels joves professors formats en les mateixes universitats i a incrementar obsessivament el control extern de l'estabilització del professorat. Per això el 66% dels docents i investigadors tenen entre 45 i 65 anys, i el 36% són més grans de 55. Les perspectives per als joves que han fet el doctorat o s'han quedat a recercar a la universitat són tan negres que o se'n van a l'estranger o s'han de buscar una altra feina.

Es pot objectar que, des del 2012 fins al 2016, les universitats només podien contractar un de cada 10 professors que es jubilaven, per imposició del Ministeri d'Hisenda. Però, des del moment que la taxa de reposició ha passat a ser del 100%, només cal donar una ullada al BOE cada dia per veure com les universitats de tot l'Estat s'estan posant al dia mentre aquí no es creen places de funcionari i els contractes laborals es fan amb comptagotes. Mentrestant, això sí, es fomenta el dirigisme científic a través d'entitats allunyades de la Universitat com el Barcelona Institute of Science and Technology (BIST).

Es pot contraargumentar, igualment, que la Generalitat ja ha impulsat el Pla Serra Húnter per captar nou talent. Però el Govern determina el nombre de contractes, nomena part dels tribunals i determina el nombre i les característiques de les proves, el calendari i els criteris de valoració dels candidats. I deixa de banda que, avui dia, el professorat en formació ja ha hagut de superar prèviament un considerable via crucis per acreditar la seva qualitat i formació a través dels processos d'avaluació fets per les agències públiques de qualitat universitària. També es pot dir que es tracta d'un programa al qual les universitats es poden adherir formalment de manera voluntària. Que és una via més per contractar personal docent i investigador, al marge del que facin les universitats pel seu compte. Però això és una fal·làcia. El Pla s'aprofita del fet que les universitats estan atrapades pel seu endeutament i perquè, amb la manca de recursos, han hagut de frenar la promoció i l'estabilització de plantilles. El cercle viciós està servit: davant la manca de recursos humans i la precarització, les universitats recorren a contractar falsos professors associats. Aquesta figura, concebuda per afavorir la col·laboració de professionals externs que aporten el seu know how i no cobren pràcticament no pot tenir un règim de dedicació que afavoreixi la creació d'un entorn de recerca i de vida acadèmica estable i fructífera. Per aquesta via el professorat passarà a ser un col·lectiu d'instructors passavolants.

Per aquest camí, la universitat viurà la depuració biològica que alguns esperen. Però a costa d'esdevenir un autèntic solar. Serem espectadors d'una inexorable i fatídica descapitalització de recursos humans. I les rendes del passat s'acabaran, i amb aquestes els rànquings enlluernadors. Per això, i disculpin el tòpic, la universitat catalana s'assembla molt perillosament al *Titanic*.

TEMES:

UB UAB Universitat Generalitat

VEURE COMENTARIS

7 Comentaris

Te recomendamos